

קישור לרשימות עבור הקורס: <http://u.math.biu.ac.il/~kantor/sev75.pdf>
 זה נורמה. $1 < p < \infty$ לכל $\|x\|_p, x \in \mathbb{R}^k$

$$\|x\|_\infty = \max_{1 \leq i \leq k} |x_i| \text{ זו נורמה על } \mathbb{R}^k. \text{ לכל } i, |x_i| \leq \|x\|_\infty.$$

$$1 < p < \infty, \|x\|_p = \left(\sum_i |x_i|^p \right)^{1/p} \leq \left(\sum_{i=1}^k \|x\|_\infty^p \right)^{1/p} = (k \|x\|_\infty^p)^{1/p} = k^{1/p} \|x\|_\infty$$

$$\forall i, |x_i| = (|x_i|^p)^{1/p} \leq \left(\sum_j |x_j|^p \right)^{1/p} = \|x\|_p, \text{ מאידך,}$$

$$\|x\|_\infty \leq \|x\|_p$$

$$\text{עבור } \|x\|_\infty \leq \|x\|_{p'} \leq k^{1/p'} \|x\|_\infty, 1 < p < \infty \text{ לכל } \boxed{\|x\|_\infty \leq \|x\|_p \leq k^{1/p} \|x\|_\infty} \\ 1 < p' < \infty$$

$$\|x\|_p \leq k^{1/p} \|x\|_\infty \leq k^{1/p} \|x\|_{p'}$$

$$k^{-\frac{1}{p'}} \|x\|_{p'} \leq \|x\|_\infty \leq \|x\|_p$$

כלומר קיימים מספרים קבועים חיוביים A, B כך ש $A\|x\|_{p'} \leq \|x\|_p \leq B\|x\|_{p'}$ ל $x \in \mathbb{R}^k$

אומרים שהנורמות $\|\cdot\|_p$ ו $\|\cdot\|_{p'}$ שקולות (אקוולנטיות) (נכון לכל $1 \leq p \leq \infty$)

מטריקה (או: פונקציית מרחק)

\bar{X} קבוצה כלשהי $\neq 0$.

הגדרה

מטריקה על \bar{X} היא פונקציה $d: \bar{X} \times \bar{X} \rightarrow [0, \infty)$ עם שלושת התכונות הבאות:

1. מוגדרות. $d(x, y) = 0$ אם $x = y$

2. סימטריות: $d(x, y) = d(y, x)$

3. אי שוויון המשולש: $d(x, y) \leq d(x, z) + d(z, y)$

מרחב מטרי הוא קבוצה שהוגדרה עליה מטריקה

מרחב נורמי הוא דוגמה של מרחב מטרי

$$(\bar{X}, \|\cdot\|)$$

$$\forall x, y \in \bar{X} \quad d(x, y) \doteq \|x - y\|$$

בסדיקת (3):

$$d(x, y) = \|x - y\| = \|(x - z) + (z - y)\| \leq \|x - z\| + \|z - y\| = d(x, z) + d(z, y)$$

זו המטריקה המושרית ע"י הנורמה.

דוגמה למרחב מטרי

$$(\mathbb{R}^k, d_p), d_p(x, y) = \|x - y\|_p$$

דוגמה

כל קבוצה חלקית של \mathbb{R}^k עם המטריקה הנ"ל d_p :

מטריקות שקולות

שתי מטריקות d, d' על קב' \bar{X} נקראות שקולות אם קיימים מספרים $0 < A, B$ כך ש $Ad'(x, y) \leq d(x, y) \leq Bd'(x, y)$.
למשל המטריקות d_p כולן שקולות על כל קב' חלקית של \mathbb{R}^k .

הגדרה

יהי (\bar{X}, d) מרחב מטרי. כדור(פתוח) שמרכזו $x \in \bar{X}$ ורדיוסו $r > 0$ הוא הקבוצה $B(x, r) = \{y \in \bar{X} \mid d(y, x) < r\}$.
נקרא ל- $B(x, r)$ גם סביבה של x , או סביבה של x .

למשל

ב (\mathbb{R}^2, d_2) , זה עיגול. ב (\mathbb{R}^3, d_2) זה כדור. ב $(\mathbb{R}^2, \|\cdot\|_1)$ הכדור נראה כמו ריבוע

הגדרה

יהי (\bar{X}, d) מרחב מטרי ותהי $E \subseteq \bar{X}$. הנקודה $x \in \bar{X}$ נקראת נקודה פנימית של E אם קיים כדור שמרכזו x המוכל ב- E .
הקבוצה E נקראת פתוחה אם כל נקודותיה הן פנימיות.

משפט

כדור במ"מ הוא קב' פתוחה

הוכחה

נתון הכדור $B(x, r)$. תהי $y \in B(x, r)$ צל"ה: פנימית.
 $d(y, x) < r$
 $s \doteq r - d(y, x) > 0$
טענה: $B(y, s) \subset B(x, r)$. באמת: אם $z \in B(y, s)$ אזי $d(z, x) \leq \underbrace{d(z, y)}_{< s} + d(y, x) < s + d(y, x) = r$
 $z \in B(x, r) \Leftrightarrow d(y, x) < s + d(y, x) = r$
אותה הוכחה מראה שהקבוצה $\{y \in \overline{X} \mid d(y, x) > r\}$ היא קבוצה פתוחה.

הגדרה

במ"מ, קבוצה E נקראת סגורה אם המשלים של E (E^c) קבוצה פתוחה. $E^c \doteq \{x \mid x \notin E\}$.
לכן, לדוגמה, הקבוצה $\{y \mid d(y, x) \leq r\}$ היא קבוצה סגורה (שם: הכדור הסגור שמרכזו x ורדיוסו r).

נסמן ב- τ את משפחת כל הקבוצות הפתוחות במ"מ (\overline{X}, d) .

תכונות

$$\overline{X}, \emptyset \in \tau \quad (1)$$

$$\text{אם } E_\alpha \in \tau \text{ לכל } \alpha \in I, \text{ אזי } \bigcup_\alpha E_\alpha \in \tau \quad (2)$$

הוכחה: $x \in \bigcup_\alpha E_\alpha \Leftrightarrow x \in E_\alpha$ עבור α מסויים. לכן פנימית ל- E_α .
כלומר קיים $E_\alpha \subseteq E$ כלומר $B(x, r) \subseteq E_\alpha \subseteq E$. מש"ל.

$$\text{אם } E_j \in \tau, (j = 1, \dots, n), \text{ אזי } E = \bigcap_{j=1}^n E_j \in \tau \quad (3)$$

הוכחה: $x \in E \Leftrightarrow x \in E_j \forall j = 1, \dots, n$. פנימית ל- E_j (לכל j). ז"א קיים כדור $B(x, r) \subset B(x, r) \subset E_j$ נגדיר $r = \min_{1 \leq j \leq n} r_j$. אזי $B(x, r) \subset B(x, r) \subset E_j$ לכל $1 \leq j \leq n$.

באופן כללי

אם נתונה (על קבוצה שרירותית \overline{X}) משפחה τ של קבוצות חלקיות שלה, עם התכונות (1)-(3), קוראים ל- τ טופולוגיה על \overline{X} ; (\overline{X}, τ) ז"א \overline{X} עם הטופולוגיה הנתונה) נקרא מרחב טופולוגי, והקבוצות של τ נקראות קבוצות פתוחות (יחסית ל- τ).

הטופולוגיה שהגדרנו על מרחב מטרי כנ"ל נקראת הטופולוגיה המטרית על המ"מ \overline{X} (המושגית ע"י המטריקה הנתונה).

תרגיל

אם d ו- d' מטריקות שקולות על \overline{X} , אזי הן משרות את אותה הטופולוגיה על \overline{X} . (ז"א קב' היא פתוחה יחסית ל- d אם"ם היא פתוחה יחסית ל- d').

הערות

(1') \overline{X}, \emptyset סגורות

(2') אם E_α סגורות, אזי $\bigcap_{\alpha \in I} E_\alpha$ סגורה

(3') אם E_α סגורות, אזי $\bigcup_{\alpha \in I} E_\alpha$ סגורה

בעזרת חוקי דה מורגן.